

NUCLEAR ENERGY

Safety

**Arrangement Between the
UNITED STATES OF
AMERICA and ARMENIA**

Signed at Rockville March 14, 2023

Entered into force June 15, 2023

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“. . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

ARRANGEMENT
BETWEEN
THE UNITED STATES
NUCLEAR REGULATORY COMMISSION
AND
THE COMMITTEE ON NUCLEAR SAFETY REGULATION
OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
FOR THE EXCHANGE OF TECHNICAL INFORMATION
AND
COOPERATION IN NUCLEAR SAFETY MATTERS

March 14, 2023

ARRANGEMENT
BETWEEN
THE UNITED STATES NUCLEAR REGULATORY COMMISSION
AND
THE COMMITTEE ON NUCLEAR SAFETY
REGULATION OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

FOR THE EXCHANGE OF TECHNICAL INFORMATION
AND
COOPERATION IN NUCLEAR SAFETY MATTERS

The United States Nuclear Regulatory Commission and the Committee on Nuclear Safety Regulation of the Republic of Armenia, together hereinafter referred to as the Parties;

Having a mutual interest in a continuing exchange of information and cooperation pertaining to regulatory matters and of standards required or recommended by their organizations for the regulation of safety, security, the implementation of safeguards, and the environmental impact of nuclear facilities; and

Having similarly cooperated under the terms of prior arrangements for the exchange of technical information and cooperation in nuclear safety matters, most recently the Arrangement signed on March 29, 2017,

Have agreed as follows:

I. SCOPE OF THE ARRANGEMENT

A. Unclassified Technical Information Exchange

To the extent that the Parties are permitted to do so under the laws, regulations, and policies of their respective countries as well as international and bilateral obligations, they may cooperate and exchange unclassified technical information relating to: the regulation and oversight of safety and security for nuclear facilities and radioactive materials; the implementation of safeguards; the environmental impact of nuclear facilities and radioactive materials; and nuclear safety research programs. Examples of such information include:

1. Topical reports written by or for one of the Parties as a basis for, or in support of, regulatory decisions and policies.
2. Documents relating to significant licensing actions and safety and environmental decisions affecting nuclear facilities.
3. Detailed documents describing a Party's process for licensing and regulating nuclear facilities and radioactive materials.
4. Information in the field of nuclear safety research either in the possession of one of the Parties or available to it. Each Party shall make its best efforts to transmit immediately to the other information concerning research results for which early attention may be in the best interest of public safety.
5. Reports on operating experience for nuclear facilities and/or experience with radioactive materials, such as reports on nuclear incidents, accidents, shutdowns, and compilations of historical reliability data on components and systems.
6. Regulatory and oversight procedures for safety and security for nuclear facilities and radioactive materials, implementation of safeguards (nuclear materials accountancy and control), and environmental impact evaluations for nuclear facilities.
7. Early notification of important incidents and emerging technical issues that are of immediate interest to the Parties.

B. Cooperation in Nuclear Safety Research

The terms of cooperation for joint programs and projects of nuclear safety research, or those programs and projects under which activities are divided between the two Parties, including the use of test facilities and/or computer code sharing programs owned by either Party, shall be considered on a case-by-case basis and may be the subject of a separate agreement.

C. Training and Assignments

Within the limits of available resources and subject to the availability of appropriated funds, the Parties may cooperate in providing certain training and experiential opportunities for each other's personnel. In addition, temporary assignments of personnel by one Party to the other Party shall also be considered on a case-by-case basis and shall, in general, require a separate agreement between the Parties. Unless otherwise agreed, costs of salary, allowances, and travel of participants shall be paid by the Party that incurs them.

II. ADMINISTRATION

- A. The exchange of information under this Arrangement may be accomplished through letters, reports, and other documents, and by visits and meetings arranged in advance on a case-by-case basis. Periodic meetings may be held to review the exchange of information and cooperation under this Arrangement, and to discuss topics within the scope of the cooperation. The time, place, and agenda for such meetings shall be agreed upon in advance.
- B. An administrator shall be designated by each Party to coordinate its exchange activities under this Arrangement. The administrators shall be the recipients of all documents transmitted under the exchange, including copies of all letters, unless otherwise agreed or unless otherwise provided herein. The administrators shall be responsible for development and coordination of the scope of any exchange. One or more technical coordinators may be appointed as direct contacts for specific disciplinary areas. These technical coordinators shall ensure that both administrators receive copies of all transmittals.
- C. The application or use of any information exchanged between the Parties under this Arrangement shall be the responsibility of the receiving Party, and the transmitting Party does not warrant the suitability of such information for any particular use or application.
- D. To the extent possible, each Party shall assist the other in obtaining information from other agencies within their respective governments.

III. EXCHANGE AND USE OF INFORMATION

A. General

The Parties support the widest possible dissemination of information exchanged under this Arrangement, subject to the requirements of each Party's national laws, regulations, and policies, and the need to protect proprietary and other confidential or privileged information. However, consistent with these national laws, regulations, and policies, the Parties reserve the right to impose, on a case-by-case basis, additional restrictions on the dissemination of information beyond those identified in this Article.

The treatment of intellectual property furnished, created, or exchanged under this

Arrangement is provided for in the Intellectual Property Rights Annex, which shall apply to all activities conducted under this Arrangement unless agreed otherwise by the Parties in writing.

B. Definitions

1. The term "information" means unclassified technical information relating to: the regulation and oversight of safety and security for nuclear facilities and radioactive materials; the implementation of safeguards; the environmental impact of nuclear facilities and radioactive materials; and nuclear safety research programs. It also includes scientific or research data, methods of assessment, or any other knowledge or information provided, created, or exchanged under this Arrangement.
2. The term "proprietary information" means information that is provided, created, or exchanged under this Arrangement that contains trade secrets or other non-public commercial information.
3. The term "other confidential or privileged information" means non-public information other than "proprietary information" that is protected from public disclosure under the laws, regulations, or policies of the country of the Party transmitting the information under this Arrangement.

C. Documentary Proprietary Information

1. A Party receiving documentary proprietary information shall respect the confidential or privileged nature of such information.
2. Marking Procedures for Documentary Proprietary Information
  - a. A Party transmitting documentary proprietary information under this Arrangement shall ensure that the proprietary information is clearly marked on each page of the document with the following restrictive legend:

"Proprietary Information: Do not share without the written consent of (insert name of transmitting Party)"
  - b. The receiving Party shall not make documentary proprietary information bearing this restrictive legend public or otherwise disseminate the documentary proprietary information in any manner inconsistent with or contrary to the terms of this Arrangement without the prior written consent of the transmitting Party.
  - c. The receiving Party shall ensure that this restrictive legend appears on any photocopy or other reproduction of documents containing documentary proprietary information made by the receiving Party.

- d. In the event that the transmitting Party shares documentary proprietary information without the required restrictive legend, the transmitting Party shall inform the receiving Party at the earliest possible opportunity and provide the receiving Party with properly marked documents bearing the restrictive legend.
- e. The receiving Party shall make its best efforts to gather and prevent the further dissemination of the improperly marked documents containing proprietary information and replace them with properly marked documents.
- f. In the event that the receiving Party shares documentary proprietary information in a manner that is inconsistent with or contrary to the terms of this Arrangement, the receiving Party shall promptly notify the transmitting Party.

3. Dissemination of Documentary Proprietary Information

- a. The receiving Party may disseminate documentary proprietary information received under this Arrangement without the prior consent of the transmitting Party to employees of the receiving Party, and to other agencies and departments of the government of the receiving Party, provided that:
  - i. A case-by-case determination documents that such employees and other government agencies and departments have a need-to-know for the information to perform their official duties;
  - ii. The receiving Party ensures that such employees and other government agencies and departments shall not use the documentary proprietary information for any non-governmental or commercial purpose; and
  - iii. Such documentary proprietary information bears the restrictive legend set forth in Article III.C.2.a of this Arrangement.
- b. The receiving Party may only disseminate documentary proprietary information more widely than otherwise permitted under the terms set forth in this Arrangement, including to contractors and consultants of the receiving Party, and to permittees or licensees of the receiving Party, with the prior written consent of the transmitting Party. The Parties shall endeavor to grant such approval to the extent permitted by their respective national laws, regulations, and policies, and provided that:
  - i. A case-by-case determination documents that such recipients have a need-to-know for the documentary proprietary information to carry out work solely within the scope of their work assignment, contract, permit, or license with the receiving Party;

- ii. Such recipients have executed a non-disclosure agreement;
  - iii. Such recipients shall not use such documentary proprietary information for any non-governmental or commercial purpose; and
  - iv. Such recipients agree to use the documentary proprietary information only for activities carried out under or within the terms of their specific work assignment, contract, permit or license.
- c. The Parties agree to consult and seek written clarification when questions arise as to the proper handling and dissemination of documentary proprietary information provided under this Arrangement.

D. Other Confidential or Privileged Information of a Documentary Nature

- 1. A Party receiving other confidential or privileged information of a documentary nature shall respect the confidential nature of such information.
- 2. Marking Procedures for Other Confidential or Privileged Information of a Documentary Nature
  - a. A Party transmitting other confidential or privileged information under this Arrangement shall ensure that any document containing such information is appropriately and clearly marked on each page of the document with the restrictive legend applicable to the type of other confidential or privileged information being transmitted in accordance with the transmitting Party's national laws, regulations, and policies. The marking shall include the following restrictive legend:

"Confidential or Privileged Information (as appropriate): Do not share without the written consent of (insert name of transmitting Party)"

- b. The receiving Party shall ensure that the appropriate restrictive legend appears on any photocopy or other reproduction of documents containing other confidential or privileged information made by the receiving Party.
- c. The transmitting Party shall ensure that any other confidential or privileged information of a documentary nature transmitted under this Arrangement is accompanied by a statement that the information being transmitted is protected from public disclosure by the national laws, regulations, or policies of the government of the transmitting Party and is being provided under the condition that the receiving Party shall afford the information substantially the same degree of protection afforded the information by the government of the transmitting Party.
- d. In the event that the transmitting Party shares other confidential or privileged information of a documentary nature without the appropriate required restrictive legend for the type of information being transmitted,

the transmitting Party shall inform the receiving Party at the earliest possible opportunity and provide the receiving Party with properly marked documents bearing the restrictive legend.

- e. The receiving Party shall make its best efforts to gather and prevent the further dissemination of the improperly marked documents containing other confidential or privileged information and replace them with properly marked documents.
  - f. In the event that the receiving Party shares other confidential or privileged information of a documentary nature in a manner that is inconsistent with or contrary to the terms of this Arrangement, the receiving Party shall promptly notify the transmitting Party.
3. Dissemination of Other Confidential or Privileged Information of a Documentary Nature
    - a. The receiving Party may disseminate other confidential or privileged information of a documentary nature received under this Arrangement without the prior consent of the transmitting Party to employees of the receiving Party, and to other agencies and departments of the government of the receiving Party, provided that:
      - i. A case-by-case determination documents that such employees and other government agencies and departments have a need-to-know for the information to perform their official duties;
      - ii. The receiving Party shall ensure that such employees and other government agencies and departments shall not use the other confidential or privileged information contained in the documents for any non-governmental or commercial purpose; and
      - iii. Such documents containing the other confidential or privileged information bear the appropriate restrictive legend in accordance with the provisions of Article III.D.2.a of this Arrangement.
    - b. The receiving Party may only disseminate the documents containing the other confidential or privileged information more widely than otherwise permitted under the terms set forth in this Arrangement, including to contractors and consultants of the receiving Party, and to permittees or licensees of the receiving Party, with the prior written consent of the transmitting Party. The receiving Party agrees to abide by any restrictions on the dissemination of other confidential or privileged information of a documentary nature to third parties established by the transmitting Party.
    - c. The Parties agree to consult and seek written clarification when questions arise as to the proper handling and dissemination of other confidential or

privileged information of a documentary nature shared under this Arrangement.

E. Non-Documentary Proprietary or Other Confidential or Privileged Information

Non-documentary proprietary or other confidential or privileged information provided, obtained, or transmitted under this Arrangement shall be treated by the Parties according to the principles specified for proprietary information in Article III.C. and as specified for other confidential or privileged information in Article III.D. of this Arrangement; provided, however, that the transmitting Party has placed the receiving Party on notice as to the character of the proprietary or other confidential or privileged information disseminated.

F. Consultation

If, for any reason, one of the Parties becomes aware that it is, or may reasonably be expected to become, unable to meet any obligations under Article III of this Arrangement, it shall immediately inform the other Party. The Parties shall thereafter consult to determine an appropriate course of action.

G. Other

1. Nothing contained in this Arrangement shall preclude a Party from using or disseminating information received without restriction from sources outside of this Arrangement.
2. No nuclear information related to proliferation-sensitive technologies shall be exchanged under this Arrangement.

IV. FINAL PROVISIONS

- A. Nothing contained in this Arrangement shall require either Party to take any action that would be inconsistent with its existing laws, regulations, or policies. Should any conflict arise between the terms of this Arrangement and those laws, regulations, or policies the Parties agree to consult before any action is taken.
- B. Unless otherwise agreed, all costs resulting from cooperation pursuant to this Arrangement shall be the responsibility of the Party that incurs them. The ability of the Parties to carry out their obligations is subject to the appropriation of funds by the appropriate governmental authority and to the laws, regulations, and policies applicable to the Parties.
- C. Any dispute or questions between the Parties concerning the interpretation or application of this Arrangement shall be settled through consultations between the Parties and the English text shall prevail.
- D. This Arrangement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by the Parties through diplomatic channels, on the completion of the internal procedures required for the entry into force of this Arrangement,

- and shall remain in force for a period of five years. It may be extended for a further period by written consent of the Parties. The extension shall enter into force following the procedure established for the entry into force of this Arrangement.
- E. All information protected under this Arrangement, including but not limited to proprietary information and other confidential or privileged information, shall continue to be protected in accordance with the terms of this Arrangement after this Arrangement has expired or has been terminated, unless the Parties agree otherwise in writing.
  - F. This Arrangement may be amended through written consent of the Parties, in the form of separate protocols. The protocols shall enter into force following the procedure established for the entry into force of this Arrangement.
  - G. Either Party may terminate this Arrangement by providing the other Party written notice at least 180 days prior to its intended date of termination.

DONE at Rockville, Maryland, on 14 March 2023, in duplicate, in the English and Armenian languages, both texts being equally authentic.

FOR THE UNITED STATES NUCLEAR
REGULATORY COMMISSION:

Christopher T. Hanson
Chairman

FOR THE COMMITTEE ON NUCLEAR
SAFETY REGULATION THE REPUBLIC OF
ARMENIA

Khachatur Khachikyan
Acting President

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS ANNEX

1. General Obligation

The Parties shall ensure adequate and effective protection of intellectual property created or furnished under this Arrangement and relevant implementing arrangements. Rights to such intellectual property shall be allocated as provided in this Annex.

2. Scope

- A. This Annex is applicable to all cooperative activities undertaken pursuant to this Arrangement, except as otherwise specifically agreed by the Parties or their designees.
- B. For purposes of this Arrangement, "intellectual property" shall mean the subject matter listed in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm, July 14, 1967, and may include other subject matter as agreed by the Parties.
- C. Each Party shall ensure, through contracts or other legal means with its own participants, if necessary, that the other Party can obtain the rights to intellectual property allocated in accordance with this Annex. This Annex does not otherwise alter or prejudice the allocation between a Party and its participants, which shall be determined by that Party's laws and practices.
- D. Except as otherwise provided in this Arrangement, disputes concerning intellectual property arising under this Arrangement shall be resolved through discussions between the concerned participating institutions, or, if necessary, the Parties or their designees. Upon mutual agreement of the Parties, a dispute shall be submitted to an arbitral tribunal for binding arbitration in accordance with the applicable rules of international law. Unless the Parties or their designees agree otherwise in writing, the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) shall govern.
- E. Termination or expiration of this Arrangement shall not affect rights or obligations under this Annex.

3. Allocation of Rights

- A. Each Party shall be entitled to a worldwide, non-exclusive, irrevocable, royalty-free license to translate, reproduce, and publicly distribute monographs, scientific and technical journal articles, reports, and books directly arising from cooperation under this Arrangement. All publicly distributed copies of a copyrighted work prepared under this Arrangement shall indicate the names of the authors of the work unless an author explicitly declines to be named.
- B. Rights to all forms of intellectual property, other than those rights described in paragraph III.A above, shall be allocated as follows:
  - (1) Prior to participation in cooperative activities under this Arrangement by a visiting researcher, the host Party or its designee and the Party or its designee employing or sponsoring the visiting researcher may discuss and determine the allocation of rights to any intellectual property created by the visiting researcher. Absent such a determination,

visiting researchers shall receive rights, awards, bonuses and royalties in accordance with the policies of the host institution. For purposes of this Arrangement, a visiting researcher is a researcher visiting an institution of the other Party (host institution) and engaged in work planned solely by the host institution.

(2) (a) Any intellectual property created by persons employed or sponsored by one Party under cooperative activities other than those covered by Paragraph III.B(1) shall be owned by that Party. Intellectual property created by persons employed or sponsored by both Parties shall be jointly owned by the Parties. In addition, each creator shall be entitled to awards, bonuses and royalties in accordance with the policies of the institution employing or sponsoring that creator.

(b) Unless otherwise agreed in an implementing or other arrangement, each Party shall have within its territory a right to exploit and allow others to exploit intellectual property created in the course of the cooperative activities.

(c) The rights of a Party outside its territory shall be determined by mutual agreement considering, for example, the relative contributions of the Parties and their participants to the cooperative activities, the degree of commitment in obtaining legal protection and licensing of the intellectual property and such other factors deemed appropriate.

(d) Notwithstanding paragraphs III.B(2)(a) and (b) above, if either Party believes that a particular project is likely to lead to or has led to the creation of intellectual property not protected by the laws of the other Party, the Parties shall immediately hold discussions to determine the allocation of rights to the intellectual property. If an agreement cannot be reached within three months of the date of the initiation of the discussions, cooperation on the project in question shall be terminated at the request of either Party. Creators of intellectual property shall nonetheless be entitled to awards, bonuses and royalties as provided in paragraph III.B(2)(a).

(e) For each invention made under any cooperative activity, the Party employing or sponsoring the inventor(s) shall disclose the invention promptly to the other Party together with any documentation and information necessary to enable the other Party to establish any rights to which it may be entitled. Either Party may ask the other Party in writing to delay publication or public disclosure of such documentation or information for the purpose of protecting its rights in the invention. Unless otherwise agreed in writing, the delay shall not exceed a period of six months from the date of disclosure by the inventing Party to the other Party.

4. Business Confidential Information

In the event that information identified in a timely fashion as business-confidential is furnished or created under this Arrangement, each Party and its participants shall protect such information in accordance with applicable laws, regulations, and administrative practices. Information may be identified as "business-confidential" if a person having the information may derive an economic benefit from it or may obtain a competitive advantage over those who do not have it, and the information is not generally known or publicly available from other sources, and the owner has not previously made the information available without imposing in a timely manner an obligation to keep it confidential.

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

**ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՅՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ**

ԵՎ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ**

ՄԻՋԵՎ՝

**ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՎ
ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ
ԵՎ**

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

March 14, 2023

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

**Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջուկային կարգավորող
հանձնաժողովի և Հայաստանի Հանրապետության միջուկային
անվտանգության կարգավորման կոմիտեի միջև՝ միջուկային
անվտանգության հարցերով տեխնիկական տեղեկատվության
փոխանակման և համագործակցության մասին**

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջուկային կարգավորող հանձնաժողովը և
Հայաստանի Հանրապետության միջուկային անվտանգության կարգավորման
կոմիտեն, այսուհետև միասին՝ Կողմեր,

ունենալով փոխադարձ շահագրգովածություն շարունակելու
տեղեկատվության փոխանակումը և համագործակցությունը կարգավորման հարցերի
և միջուկային տեղակայանքների անվտանգության ու ֆիզիկական պաշտպանության,
երաշխիքների կատարման և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության իրենց
կազմակերպությունների կողմից պահանջվող կամ առաջարկվող չափանիշների
վերաբերյալ, և

ունենալով նման համագործակցություն միջուկային անվտանգության հարցերով
տեխնիկական տեղեկատվության փոխանակման և համագործակցության
բնագավառում նախորդ համաձայնագրերի շրջանակներում՝ նախորդ
Համաձայնագիրը ստորագրվել է 2017 թվականի մարտի 29-ին,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

I. ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿԸ

Ա. Ոչ գաղտնի տեխնիկական տեղեկատվության փոխանակում

Կողմերը, այնքանով, որքանով թույլատրում է իրենց համապատասխան երկրների
օրենսդրությունը, կանոնակարգերը և քաղաքականությունը, ինչպես նաև ստանձնած
միջազգային ու երկկողմ պարտավորությունները, կարող են համագործակցել և
փոխանակել ոչ գաղտնի տեխնիկական տեղեկատվություն, որը վերաբերում է միջուկային տեղակայանքների և ռադիոակտիվ նյութերի անվտանգության և
ֆիզիկական պաշտպանության կարգավորմանը և վերահսկողությանը, երաշխիքների
կատարմանը, միջուկային տեղակայանքների և ռադիոակտիվ նյութերի ազդեցությանը
շրջակա միջավայրի վրա և միջուկային անվտանգության բնագավառում
հետազոտական ծրագրերին: Նմանատիպ տեղեկատվության օրինակները ներառում
են հետևյալը.

1. Թեմատիկ գեկույցներ՝ գրված Կողմերից մեկի համար կամ նրանցից մեկի կողմից՝ որպես հիմք կամ ի աջակցություն կարգավորող որոշումների և քաղաքականության:
2. Լիցենզավորման կարևոր գործընթացների վերաբերյալ փաստաթղթեր և միջուկային տեղակայանքների անվտանգության ու շրջակա միջավայրի վերաբերյալ որոշումներ:
3. Մանրամասն փաստաթղթեր, որտեղ ներկայացված է, թե Կողմերից մեկը ինչ գործընթաց է իրականացնում միջուկային տեղակայանքների և ռադիոակտիվ նյութերի լիցենզավորման և կարգավորման համար:
4. Տեղեկատվություն միջուկային անվտանգության բնագավառում իրականացված հետազոտության վերաբերյալ, որը կա և Կողմերից մեկի սեփականությունն է, կա և հասանելի է նրան: Կողմերից յուրաքանչյուրը պետք է գործադրի բոլոր ջանքերը մյուսին անհապաղ տրամադրելու հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվություն, որոնց նկատմամբ վաղ ուշադրությունը կարող է բխել հասարակության անվտանգության շահերից:
5. Միջուկային տեղակայանքների և/կամ ռադիոակտիվ նյութերի շահագործման փորձի վերաբերյալ գեկույցներ, օրինակ՝ միջուկային միջադեպերի, վթարների, աշխատանքի դադարեցման և համակարգերի ու բաղադրամասերի հուսալիության վերաբերյալ պատմական տվյալների բազայի մասին:
6. Միջուկային տեղակայանքների և ռադիոակտիվ նյութերի անվտանգության և ֆիզիկական պաշտպանության, երաշխիքների կատարման (միջուկային նյութերի հաշվառում և հսկողություն) և միջուկային տեղակայանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման վերաբերյալ կարգավորող ընթացակարգեր և վերահսկողություն:
7. Վաղ ծանուցում Կողմերի համար անմիջական հետաքրքրություն ներկայացնող կարևոր միջադեպերի և առաջացած տեխնիկական հարցերի վերաբերյալ:

Բ. Համագործակցություն միջուկային անվտանգության հետազոտության բնագավառում

Միջուկային անվտանգության հետազոտության համատեղ ծրագրերի և նախագծերի կամ այն ծրագրերի և նախագծերի շուրջ համագործակցության պայմանները, որոնց շրջանակներում իրականացվող միջոցառումները բաշխված են Կողմերի միջև, ներառյալ Կողմերից յուրաքանչյուրին պատկանող փորձարարական տեղակայանքների օգտագործումը և/կամ համակարգչային կողերի փոխանակման ծրագրերը, որոնք կրննարկվեն յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքում առանձին և կարող են դառնալ առանձին համաձայնագրի առարկա:

Գ. Վերապատրաստում և նշանակումներ

Առկա միջոցների սահմաններում և համապատասխան դրամական միջոցների հատկացման հնարավորության դեպքում Կողմերը կարող են համագործակցել փոխադարձաբար իրենց անձնակազմերի համար որոշակի վերապատրաստման և

փորձառական հնարավորությունների տրամադրման ուղղությամբ: Բացի այդ՝ յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքում առանձին կրնարկվեն նաև մի Կողմի անձնակազմի ժամանակավոր նշանակումները մյուս Կողմի գերատեսչությունում, որի համար ընդհանուր առմամբ, կպահանջվի Կողմերի միջև առանձին համաձայնագիր: Եթե այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել, մասնակիցների աշխատավարձի, օրապահիկի և ուղևորության հետ կապված ծախսերը կհոգա դրանք ստանձնող Կողմը:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Ա) Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տեղեկատվության փոխանակումը կարող է իրականացվել նամակագրության, հաշվետվությունների և այլ փաստաթղթերի, ինչպես նաև նախօրոք կազմակերպված այցելությունների և հանդիպումների միջոցով՝ ըստ յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքի: Պարբերական հանդիպումները կարող են կազմակերպվել սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տեղեկատվության փոխանակման և համագործակցության իրականացումը վերանայելու և համագործակցության շրջանակներում առաջացող հարցերը քննարկելու համար: Նման հանդիպումների ժամկետը, վայրը և օրակարգը կհամաձայնեցվեն նախօրոք:

Բ) Յուրաքանչյուր Կողմ կնշանակի կառավարիչ սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իր կողմից իրականացվող փոխանակման աշխատանքները համակարգելու համար: Կառավարիչները կլինեն տեղեկատվության փոխանակման շրջանակներում փոխանցված բոլոր փաստաթղթերի, ներառյալ բոլոր նամակների պատճենները ստացողները, եթե չկա այլ պայմանավորվածություն կամ, եթե սույնով այլ բան նախատեսված չէ: Կառավարիչները պատասխանատու կլինեն փոխանակման ուղղությունների մշակման և համակարգման համար: Առանձին ուղղությունների համար Կողմերը կարող են նշանակել անմիջական կապ իրականացնող մեկ կամ մի քանի տեխնիկական համակարգողներ: Այդ տեխնիկական համակարգողները կապահովեն, որ երկու կառավարիչները ստանան բոլոր փոխանցված փաստաթղթերի պատճենները:

Գ) Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում Կողմերի միջև փոխանակված ցանկացած տեղեկատվության կիրառման կամ օգտագործման համար պատասխանատու է ստացող Կողմը, իսկ փոխանցող Կողմը չի երաշխավորում այդ տեղեկատվության համապատասխանությունը որևէ կոնկրետ օգտագործման կամ կիրառման հետ կապված:

Դ. Հնարավորության սահմաններում յուրաքանչյուր Կողմը կազակցի մյուսին՝ իրենց համապատասխան կառավարությունների այլ գերատեսչություններից տեղեկատվություն ստանալու հարցում:

III. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

A) Ընդհանուր դրույթներ

Կողմերը նպաստում են սույն Համաձայնագրի շրջանակներում փոխանակված տեղեկատվության հնարավոր լայն տարածմանը՝ պահպանելով յուրաքանչյուր Կողմի պետության ազգային օրենսդրության պահանջները, կանոնակարգերն ու վարած քաղաքականությունը, և հաշվի առնելով սեփականություն հանդիսացող կամ այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվության պաշտպանության անհրաժեշտությունը: Այնուամենայնիվ, իրենց ազգային օրենսդրությանը, կանոնակարգերին և վարած քաղաքականությանը համապատասխան՝ Կողմերը իրավունք են վերապահում յուրաքանչյուր առանձին դեպքում կիրառել լրացուցիչ սահմանափակումներ սույն հոդվածում նշված տեղեկատվությունից դուրս տեղեկատվության տարամադրման հետ կապված:

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրված, ստեղծված կամ փոխանակված մտավոր սեփականության նկատմամբ կիրառվող դրույթները սահմանված են Մտավոր սեփականության իրավունքների մասին Հավելվածում, որը կկիրառվի սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող բոլոր միջացառումների նկատմամբ, եթե Կողմերը գրավոր այլ բան չեն նախատեսել:

B) Սահմանումներ

1. «Տեղեկատվություն» եզրույթը նշանակում է ոչ գաղտնի տեխնիկական տեղեկատվություն, որը վերաբերում է միջուկային տեղակայանքների և ռադիոակտիվ նյութերի անվտանգության և ֆիզիկական պաշտպանության կարգավորմանը և վերահսկողությանը, երաշխիքների կատարմանը, միջուկային տեղակայանքների և ռադիոակտիվ նյութերի ազդեցությանը շրջակա միջավայրի վրա և միջուկային անվտանգության բնագավառում հետազոտական ծրագրերին: Այն ներառում է նաև գիտական կամ հետազոտական տվյալներ, գնահատման մեթոդներ կամ սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրված, ստեղծված կամ փոխանակված ցանկացած այլ գիտելիք կամ տեղեկատվություն:
2. «Սեփականություն հանդիսացող տեղեկատվություն» եզրույթը նշանակում է սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրված, ստեղծված կամ փոխանակված տեղեկատվություն, որը պարունակում է առևտրային գաղտնիք կամ այլ կոմերցիոն տեղեկատվություն, որը ենթակա չէ հրապարակման:
3. «Այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն» եզրույթը նշանակում է «սեփականություն հանդիսացող տեղեկատվությունից» տարբեր տեղեկատվություն, որը ենթակա չէ հրապարակման, և որը սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրող Կողմի պետության օրենսդրությամբ, կանոնակարգերով կամ վարած քաղաքականությամբ պաշտպանված է հասարակությանը հայտնի դառնալուց:

Գ) Սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվություն

1. Սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվություն ստացող Կողմը պետք է հարգի դրա արտոնյալ կամ զաղտնի բնույթը:
2. Սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվության պատրաստման ընթացակարգն է.
ա) սույն Համաձայնագրի շրջանակներում սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվություն փոխանցող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի փաստաթղթի յուրաքանչյուր էջը հստակորեն նշագրված լինի սեփականություն հանդիսացող տեղեկատվության մասին հետևյալ սահմանափակող մակագրությամբ.

«Սեփականություն հանդիսացող տեղեկատվություն. Շտարածել առանց (լրացնել փոխանցող Կողմի անունը) գրավոր համաձայնության»:

- թ) Ստացող Կողմն առանց փոխանցող Կողմի նախնական գրավոր համաձայնության չպետք է հրապարակի կամ որևէ այլ կերպ տարածի այս սահմանափակող մակագրությունը կրող սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունը, որը չի համապատասխանում կամ, որը հակասում է սույն Համաձայնագրի պայմաններին:
- զ) Ստացող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի այս սահմանափակող մակագրությունը լինի իր տրամադրած սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվություն պարունակող փաստաթղթերի ցանկացած պատճենի կամ վերարտադրված տարբերակի վրա:
- դ) Այն դեպքում, եթե փոխանցող Կողմը տրամադրում է սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունն առանց պահանջվող սահմանափակող մակագրության, փոխանցող Կողմը պետք է առաջիկա հնարավորության դեպքում տեղեկացնի ստացող Կողմին այդ մասին՝ տրամադրելով նրան սահմանափակող մակագրությունը պարունակող համապատասխան փաստաթուղթը:
- ե) Ստացող Կողմը պետք է գործադրի բոլոր ջանքերը՝ հավաքելու սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվություն կրող բոլոր սխալ նշագրված փաստաթղթերը և կանխելու դրանց հետագա տարածումը փոխարինելով դրանք ճիշտ նշագրված փաստաթղթերով:
- զ) Այն դեպքում, եթե ստացող Կողմը տրամադրում է սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունը, որը չի համապատասխանում կամ, որը հակասում է սույն Համաձայնագրի պայմաններին, ստացող Կողմը պետք է անհապաղ տեղեկացնի այդ մասին փոխանցող Կողմին:
3. Սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվության տարածումը.

ա). Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում սեփականություն հանդիսացող տեղեկատվություն ստացող Կողմը կարող է առանց փոխանցող Կողմի նախնական համաձայնության տրամադրել այն իր աշխատակիցներին և ստացող Կողմի կառավարության այլ գերատեսչություններին և մարմիններին պայմանով, որ:

- i. յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքի համար սահմանվում են փաստաթղթեր, որոնց մասին աշխատակիցները և պետական այլ մարմիններն ու գերատեսչությունները պետք է տեղյակ լինեն՝ իրենց ծառայողական պարտականություններն իրականացնելու նպատակով,
  - ii. ստացող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի այդ աշխատակիցները և պետական այլ մարմիններն ու գերատեսչությունները չօգտագործեն սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունը որևէ ոչ պետական կամ առևտրային նպատակով, և
  - iii. սեփականություն հանդիսացող նման փաստաթղթային տեղեկատվությունը կրում է սահմանափակող մակագրություն՝ սույն Համաձայնագրի III հոդվածի «Գ» բաժնի 2-րդ կետի «ա» ենթակետին համապատասխան:
- բ) Ստացող Կողմը սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունը կարող է տարածել ավելի լայնորեն, քան նախատեսված է սույն Համաձայնագրով, այդ թվում տրամադրելով այն ստացող Կողմի հետ պայմանագրի կողմ հանդիսացողներին և խորհրդատուններին, ինչպես նաև ստացող Կողմի թույլտվություն ունեցող կամ լիցենզավորված անձանց, միայն փոխանցող Կողմի նախնական գրավոր համաձայնությամբ: Կողմերը կձգտեն ապահովել նման համաձայնություն՝ իրենց ազգային օրենսդրությամբ, կանոնակարգերով և վարած քաղաքականությամբ թույլատրված շրջանակներում, ինչպես նաև պայմանով, որ:
- i. յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքի համար պետք է սահմանվի, որ սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությանը ծանոթանալը նման ստացող անձանց անհրաժեշտ է բացառապես ստացող Կողմի հետ աշխատանքային գործունեության, պայմանագրի, թույլտվության կամ լիցենզիայի շրջանակներում իրենց աշխատանքներն իրականացնելու համար,
  - ii. նման ստացող անձինք կնքել են տեղեկատվության չբացահայտման պայմանագիր,
  - iii. նման ստացող անձինք չեն օգտագործի այդ սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունը որևէ այլ ոչ պետական կամ առևտրային նպատակներով,

- iv. նման ստացող անձինք համաձայն են օգտագործել այդ սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվությունը միմիայն իրենց աշխատանքային ծառայությունների, պայմանագրի, թույլտվության կամ լիցենզիայի պայմանների շրջանակներում իրականացվող աշխատանքների համար:
- q) Կողմերը պայմանովորվում են սույն Համաձայնագրի շրջանակներում սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվության պատշաճ մշակման և տարածման վերաբերյալ ծագած հարցերի դեպքում խորհրդակցել և ստանալ գրավոր պարզաբանումներ:

Դ) Փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն

1. Փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն ստացող Կողմը պետք է պահպանի այդ տեղեկատվության գաղտնի բնույթը:
  2. Փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվության նշագրման ընթացակարգն է.
- ա) Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն փոխանցող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի նման տեղեկատվությունը պարունակող ցանկացած փաստաթղթի յուրաքանչյուր էջ հստակորեն և համապատասխան ձևով նշագրված լինի սահմանափակող մակագրությամբ, որը կիրառելի է այլ գաղտնի կամ արտոնյալ բնույթի տեղեկատվության համար փոխանցող Կողմի ազգային օրենսդրությանը, կանոնակարգերին և վարած քաղաքականությանը համապատասխան: Նշագրումը պետք է ներառի հետևյալ սահմանափակող մակագրությունը.

«Գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն (ըստ փաստաթղթի բնույթի). Չ տարածել առանց (լրացնել փոխանցող Կողմի անունը) գրավոր համաձայնության»:

- թ) Ստացող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի համապատասխան սահմանափակող մակագրությունը լինի իր տրամադրած՝ այլ գաղտնի կամ արտոնյալ բնույթի տեղեկատվությունը պարունակող փաստաթղթերի ցանկացած պատճենի կամ վերաբարդված տարբերակի վրա:
- զ) Փոխանցող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի սույն Համաձայնագրի շրջանակներում փոխանցվող ցանկացած փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն ուղեկցվի հայտարարությամբ, որը կհաստատի, որ փոխանցվող տեղեկատվությունը պաշտպանված է հանրային բացահայտումից՝ փոխանցող Կողմի ազգային օրենսդրությանը, կանոնակարգերին կամ կառավարության վարած քաղաքականությանը համապատասխան, և որ այն տրամադրվում է պայմանով, որ ստացող

Կողմը այդ տեղեկատվության համար կապահովի ըստ էռթյան պաշտպանության նույն մակարդակը, ինչպիսին ապահովում է փոխանցող Կողմի կառավարությունը:

- դ) Այն դեպքում, եթե փոխանցող Կողմը տրամադրում է փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն առանց փոխանցվող տեղեկատվության բնույթին համապատասխան պահանջվող սահմանափակող մակագրության, փոխանցող Կողմը պետք է առաջին իսկ հնարավորության դեպքում տեղեկացնի ստացող Կողմին այդ մասին տրամադրելով նրան պատշաճ կերպով նշագրված սահմանափակող մակագրությունը կրող փաստաթղթերը:
- ե) Ստացող Կողմը պետք է գործադրի բոլոր ջանքերը՝ հավաքելու այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն պարունակող ոչ պատշաճ ձևով՝ նշագրված փաստաթղթերը և կանխի դրանց հետազա տարածումը՝ փոխարինելով դրանք պատշաճ ձևով նշագրված փաստաթղթերով:
- զ) Այն դեպքում, եթե ստացող Կողմը փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվությունը տրամադրում է սույն Համաձայնագրի պայմաններին չհամապատասխանող կամ դրանց հակասող ձևով, ստացող Կողմը պետք է անհապաղ տեղեկացնի այդ մասին փոխանցող Կողմին:

3. Այլ փաստաթղթային բնույթի գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվության տարածումը

- ա) Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում ստացած այլ փաստաթղթային բնույթի գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն ստացող Կողմը կարող է առանց փոխանցող Կողմի նախնական համաձայնության այն տրամադրել ստացող Կողմի աշխատակիցներին և իր կառավարության այլ մարմիններին և գերատեսչություններին պայմանով, որ
  - i. յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքի համար սահմանվում են փաստաթղթեր, որոնց մասին աշխատակիցները և պետական այլ մարմիններն ու գերատեսչությունները պետք է տեղյակ լինեն՝ իրենց ծառայողական պարտականություններն իրականացնելու նպատակով,
  - ii. ստացող Կողմը պետք է ապահովի, որպեսզի այդ աշխատակիցները և պետական այլ մարմիններն ու գերատեսչություններ չօգտագործեն այլ փաստաթղթային բնույթի գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվությունը որևէ ոչ պետական կամ առևտրային նպատակով,
  - iii. այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն պարունակող նման փաստաթղթերը պետք է կրեն համապատասխան սահմանափակող մակագրություն՝ սույն Համաձայնագրի III հոդվածի «Դ» բաժնի 2-րդ կետի «ա» ենթակետին համապատասխան։
- բ) Ստացող Կողմը կարող է այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն պարունակող փաստաթղթերը տարածել ավելի լայնորեն, քան թույլատրված է սույն Համաձայնագրի դրույթներով, ներառյալ

տրամադրելով դրանք ստացող Կողմի հետ պայմանագրի կողմ հանդիսացող անձանց և խորհրդատուներին, ինչպես նաև բույլտվություն ունեցող կամ լիցենզավորված անձանց՝ միայն փոխանցող Կողմի նախնական գրավոր համաձայնությամբ: Ստացող Կողմը համաձայնում է պահպանել փոխանցող Կողմի սահմանած՝ փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվությունը երրորդ անձանց փոխանցելու ցանկացած սահմանափակումները:

- գ) Կողմերը համաձայնում են սույն Համաձայնագրով նախատասեկած՝ փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվության պատշաճ մշակման և տարածման վերաբերյալ ծագած հարցերի դեպքում խորհրդակցել և ստանալ գրավոր պարզաբանումներ:

Ե) Ոչ փաստաթղթային բնույթի այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում տրամադրված, ստացված կամ փոխանցված ոչ փաստաթղթային սեփականություն հանդիսացող կամ այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվության նկատմամբ Կողմերը պետք է կիրառեն սույն Համաձայնագրի սեփականություն հանդիսացող փաստաթղթային տեղեկատվության նկատմամբ սահմանված սկզբունքները համաձայն III հոդվածի «Գ» բաժնի, և այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվության նկատմամբ սահմանված սկզբունքները՝ համաձայն III հոդվածի «Դ» բաժնի՝ պայմանով, որ նման սեփականություն հանդիսացող կամ այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվություն տրամադրող Կողմը ստացող Կողմին ծանուցել է տրամադրվող տեղեկատվության բնույթի մասին:

Զ) Խորհրդատվություն

Եթե որևէ պատճառով Կողմերից մեկը տեղեկանում է, կամ կարող էր ողջամտորեն տեղեկանալ, որ ի վիճակի չէ կատարելու սույն Համաձայնագրի III հոդվածով սահմանված որևէ պարտավորություն, ապա նա այդ մասին անմիջապես պետք է տեղեկացնի մյուս Կողմին: Կողմերը դրանից հետո պետք է խորհրդակցեն իրենց հետագա համապատասխան գործողությունները որոշելու համար:

Է) Այլ

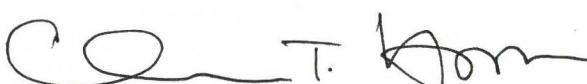
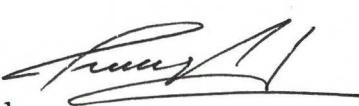
1. Սույն Համաձայնագրով նախատեսված որևէ դրույթ Կողմերին չի խանգարի առանց սահմանափակումների օգտագործել կամ տարածել սույն Համաձայնագրից դուրս այլ աղբյուրներից ստացված տեղեկատվությունը:
2. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում որևէ միջուկային տեղեկատվություն, որը վերաբերում է միջուկային գենքի տարածման առումով զգայուն տեխնոլոգիաներին չպետք է փոխանակվի:

IV. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- Ա) Սույն Համաձայնագրով նախատեսված որևէ դրույթ չպետք է Կողմերից որևէ մեկից պահանջի կատարել որևէ գործողություն, որը կհակասի իր օրենսդրությանը, կանոնակարգերին կամ վարած քաղաքականությանը: Սույն Համաձայնագրի պայմանների և այդ օրենսդրության, կանոնակարգերի և վարած քաղաքականության միջև հակասություն առաջանալու դեպքում Կողմերը համաձայնում են խորհրդակցել՝ նախքան որևէ գործողություն ձեռնարկելը:
- Բ) Եթե չկա այլ պայմանավորվածություն, սույն Համաձայնագրի շրջանակներում համագործակցությունից բխող բոլոր ծախսերը կատարում է դրանք ստանձնող Կողմր: Կողմերի պարտականությունների կատարումը պայմանավորված է իրենց համապատասխան պետական մարմնի կողմից դրամական միջոցների հատկացմամբ և Կողմերի նկատմամբ կիրառելի օրենսդրությամբ, կանոնակարգերով և վարած քաղաքականությամբ:
- Գ) Սույն Համաձայնագրի դրույթների մեջնաբանման կամ կիրառման հետ կապված ցանկացած տարածայնություն կամ հարց լուծվում է Կողմերի միջև խորհրդակցությունների միջոցով՝ նախապատվությունը տալով անզերեն լեզվով տեքստին:
- Դ) Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում այն ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ ներպետական ընթացակարգերի իրականացումն ավարտելու մասին վերջին գրավոր ծանուցումը դիվանագիտական ուղիներով Կողմերի կողմից ստանալու օրվանից և կմնա ուժի մեջ հինգ տարի ժամկետով: Կողմերի գրավոր համաձայնությամբ դրա գործողությունը կարող է երկարածզվել լրացուցիչ ժամանակահատվածով: Երկարածզումն ուժի մեջ է մտնում սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված կարգով:
- Ե) Սույն Համաձայնագրով պաշտպանված ողջ տեղեկատվությունը՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակելով սեփականություն հանդիսացող և այլ գաղտնի կամ արտոնյալ տեղեկատվությունները, պետք է շարունակեն մնալ պաշտպանված սույն Համաձայնագրի գործողության ժամկետը լրանալուց կամ դադարելուց հետո՝ սույն Համաձայնագրի դրույթներին համաձայն, եթե Կողմերի միջև չկա այլ գրավոր պայմանավորվածություն:
- Զ) Սույն Համաձայնագրում կարող են կատարվել փոփոխություններ Կողմերի գրավոր համաձայնությամբ, որոնք կձևակերպվեն առանձին արձանագրություններով: Արձանագրություններն ուժի մեջ կմտնեն սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված կարգով:

Է) Կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել սույն Համաձայնագրի գործողությունը՝ նախատեսված դադարեցման ժամկետից առնվազն 180 օր առաջ գրավոր ծանուցում ուղարկելով մյուս Կողմին:

Սույն Համաձայնագրը կնքված է երկու բնօրինակով՝ անգլերեն և հայերեն լեզուներով, երկու տեքստերն էլ հավասարագոր են:

<p>Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջուկային կարգավորող հանձնաժողովի կողմից՝</p> <p></p> <p>Քրիստոփեր Թ. Հանսոն Նախագահ</p> <p>Ժամկետ, վայր 14 March 2023 Rockville Md.</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտեի կողմից՝</p> <p></p> <p>Նախագահ</p> <p>Ժամկետ, վայր 14 March 2023 Rockville Md.</p>
---	--

Մտավոր սեփականության իրավունքների մասին Հավելված

1. Ընդհանուր պարտականությունը

Կողմերը կապահովեն սույն Համաձայնագրի շրջանակներում ստեղծված կամ տրամադրված մտավոր սեփականության համարժեք և արդյունավետ պաշտպանությունը և համապատասխան միջոցառումների իրականացումը: Այդպիսի մտավոր սեփականության իրավունքները պետք է տարանջատվեն սույն Հավելվածով սահմանված կարգով:

2. Շրջանակը

- Ա) Սույն Հավելվածը կիրառվում է սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող համագործակցության բոլոր միջոցառումների նկատմամբ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կողմերը կամ նրանց կողմից նշանակված անձինք ունեն այլ պայմանավորվածություն:
- Բ) Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար «մտավոր սեփականություն» հասկացությունը պետք է ունենա 1967 թ. հուլիսի 14-ին Ստոլկիումում կնքված «Մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպության ստեղծման մասին» կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում սահմանված հասկացության իմաստը և կարող է ներառել Կողմերի կողմից համաձայնեցված այլ հարցեր:
- Գ) Յուրաքանչյուր Կողմ, անհրաժեշտության դեպքում իր մասնակիցների հետ պայմանագրերով կամ այլ իրավական միջոցներով, պետք է ապահովի, որ մյուս Կողմը կարողանա ձեռք բերել սույն Հավելվածի դրույթներին համապատասխան տրամադրված մտավոր սեփականության իրավունքները: Սույն Հավելվածը որևէ կերպ չի փոփոխում կամ խախոռում իրավունքների բաշխումը որևէ Կողմի և դրա մասնակիցների միջև, ինչը որոշվում է՝ այդ Կողմի պետության օրենսդրությանը և պրակտիկային համապատասխան:
- Դ) Եթե չկա այլ պայմանավորվածություն սույն Համաձայնագրի շրջանակներում, մտավոր սեփականության հետ կապված վեճերը պետք է լուծվեն շահագրգիռ մարմինների, կամ անհրաժեշտության դեպքում՝ Կողմերի կամ նրանց նշանակած անձանց մասնակցությամբ՝ խորհրդակցությունների միջոցով: Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ վեճը կարող է ներկայացվել միջնորդ դատարան պարտադիր ուժ ունեցող որոշման հասնելու համար՝ համաձայն միջազգային իրավունքի կիրառելի նորմերի: Եթե Կողմերի կամ նրանց նշանակած անձանց միջև չկա այլ գրավոր պայմանավորվածություն,

կգործեն Միավորված ազգերի կազմակերպության Միջազգային առևտրային իրավունքի հանձնաժողովի (ՄԱԿ ՄԱԻՀ) իրավարարության կանոնները:

Ե) Սույն Համաձայնագրի գործողության դադարեցումը կամ ժամկետի լրանալը չպետք է ազդի սույն Հավելվածում սահմանված իրավունքների և պարտականությունների վրա:

3. Իրավունքների տարանջատումը

Ա) Յուրաքանչյուր Կողմ ունի համընդհանուր գործող, ոչ բացառիկ, անբեկանելի, հեղինակային հնորարից ազատ լիցենզիայի իրավունք՝ ցանկացած երկրում թարգմանել, վերարտադրել և տարածել սույն Համաձայնագրի շրջանակներում համագործակցությունից ուղղակիորեն բխող՝ մենագրություններ, գիտական և տեխնիկական ամսագրերի հոդվածներ, գեկույցներ և գրքեր: Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում՝ հեղինակային իրավունքով պաշտպանված իրավարակված աշխատանքների վրա պետք է նշվեն աշխատության հեղինակների անունները, եթե հեղինակը բացահայտորեն չի առարկում դրա դեմ:

Բ. Բացառությամբ վերը նշված հոդված 3-ի Ա պարբերություն նշված իրավունքների՝ մտավոր սեփականության մյուս իրավունքները պետք է տարանջատվեն հետևյալ կերպ.

- 1) Նախքան իրավիրյալ հետազոտողի կողմից սույն Համաձայնագրի շրջանակներում համատեղ գործունեությանը մասնակցելը, հյուրընկալող Կողմը կամ նրա կողմից նշանակված անձը և այն Կողմը կամ նրա կողմից նշանակված անձը, որը աշխատանքի է վերցրել կամ հովանագորել է իրավիրյալ հետազոտողին կարող են քննարկել և որոշել իրավիրյալ հետազոտողի կողմից ստեղծվող ցանկացած մտավոր սեփականության իրավունքների բաշխումը: Նման որոշման բացակայության դեպքում իրավիրյալ հետազոտողը պետք է ստանա հյուրընկալող հաստատության քաղաքականության համաձայն տրամադրվող մտավոր սեփականության իրավունքներ, պարզեցներ, հավելավճարներ և ոռյալթիներ: Սույն Համաձայնագրի նպատակներից ելնելով՝ իրավիրյալ հետազոտող է համարվում այն հետազոտողն, ով իրավիրվում է մյուս Կողմի հաստատություն (հյուրընկալող հաստատություն) և ներգրավվում բացառապես հյուրընկալող Կողմի ծրագրած աշխատանքներում:
- 2) ա) Բացառությամբ հոդված 3-ի Բ պարբերության կետ 1-ում նշված միջոցառումների, համատեղ գործունեության շրջանակներում Կողմերից մեկի կողմից աշխատանքի վերցված կամ հովանավորվող անձանց ստեղծած մտավոր սեփականությունը, տնօրինում է այդ Կողմը:

Միաժամանակ երկու Կողմերի կողմից աշխատանքի վերցված կամ հովանավորվող անձանց ստեղծված մտավոր սեփականությունը տնօրինում են երկու Կողմերը համատեղ: Բացի այդ՝ մտավոր սեփականություն ստեղծած յուրաքանչյուր անձ պարզեավճարներ, հավելավճարներ և ռոյալթիներ ստանում է այն հաստատության քաղաքականության համաձայն, որը նրան աշխատանքի է ընդունել կամ հովանավորում է:

բ) Եթե չկա կիրառումն ապահովող կամ այլ համաձայնագրով ձեռք բերված այլ պայմանավորվածություն, յուրաքանչյուր Կողմ իր պետության տարածքում իրավունք ունի օգտագործել և թույլ տա այլոց օգտագործել համատեղ գործունեության ընթացքում ստեղծված մտավոր սեփականությունը:

գ) Իր պետության տարածքից դուրս Կողմի իրավունքները որոշվում են փոխադարձ համաձայնությամբ՝ հաշվի առնելով, օրինակ, Կողմերի և նրանց մասնակիցների ներդրումների հարաբերակցությունը համատեղ գործունեությունում, մտավոր սեփականության իրավական պաշտպանություն և լիցենզավորում ձեռք բերելու հանձնառության աստիճանը ու նման այլ համապատասխան գործոններ:

դ) Չնայած վերոնշյալ հոդված 3-ի, Բ պարբերության, ենթապարբերություն 2-ի, «ա» և «բ» կետերի, եթե Կողմերից յուրաքանչյուրը գտնում է, որ որոշակի ծրագիր կարող է հանգեցնել կամ հանգեցրել է այնպիսի մտավոր սեփականության ստեղծման, որը չի պաշտպանվում մյուս Կողմի պետության օրենսդրությամբ, ապա Կողմերը պետք է անմիջապես անցկացնեն քննարկումներ՝ մտավոր սեփականության իրավունքի բաշխումը որոշելու համար: Եթե քննարկումներ նախաձեռնելուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, համաձայնություն ձեռք չի բերվում, նշված ծրագրի շրջանակներում համագործակցությունը կասեցվում է Կողմերից որևէ մեկի խնդրանքով: Այնուամենայնիվ, մտավոր սեփականություն ստեղծող անձինք պետք է ունենան հոդված հոդված 3-ի, Բ պարբերության, ենթապարբերություն 2-ի, «ա» կետով նախատեսված պարզեավճարների, հավելավճարների և ռոյալթիի իրավունք:

ե) Ցանկացած համագործակցության գործունեության շրջանակներում ստեղծված յուրաքանչյուր զյուտի համար զյուտարար(ներ)ին աշխատանքի վերցրած կամ հովանավորող Կողմը պետք է անհապաղ բացահայտի այդ զյուտը մյուս Կողմին ցանկացած փաստաթղթի և տեղեկատվության հետ միասին, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի մյուս Կողմին հնարավորություն ընձեռի հաստատել դրա նկատմամբ այն իրավունքներ, որոնք նա կարող է ունենալ: Կողմերից մեկը գրավոր կարող է դիմել մյուս Կողմին՝ հետաձգելու համար նման փաստաթղթերի կամ տեղեկատվության իրապարակումը կամ իրապարակայնորեն

բացահայտումը՝ այդ գյուտի նկատմամբ իր իրավունքները պաշտպանելու համար: Եթե չկա այլ գրավոր համաձայնություն, հետաձգումը չպետք է գերազանցի վեց ամիսը այն օրվանից, եթե գյուտ ստեղծած Կողմը բացահայտել է այն մյուս Կողմին:

4. Բիզնեսի տեսանկյունից գաղտնի տեղեկատվությունը

Այն դեպքում, եթե ժամանակին բիզնեսի տեսանկյունից գաղտնի ճանաչված տեղեկատվությունը տրամադրվում կամ ստեղծվում է սույն Համաձայնագրի շրջանակներում, Կողմերից յուրաքանչյուրը և նրա մասնակիցները պետք է ապահովեն այդ տեղեկատվության պաշտպանությունը կիրառելի օրենքներին, կանոնակարգերին և վարչական ընթացակարգերին համապատասխան: Տեղեկատվությունը կարող է ճանաչվել «բիզնեսի տեսանկյունից գաղտնի», եթե այն անձը, ով ունի այդ տեղեկատվությունը, կարող է դրանից ստանալ տնտեսական շահույթ կամ կարող է մրցակցային առավելություն ձեռք բերել այն անձանց նկատմամբ, ովքեր չունեն այն, և տեղեկատվությունը սովորաբար հայտնի չէ կամ հրապարակայնորեն հասանելի չէ այլ աղբյուրներից, ու այդ տեղեկատվությանը տիրապետողը նախկինում այն մատշելի չի դարձրել՝ առանց ժամանակին դրա գաղտնի բնույթը պահելու պարտավորություն սահմանելու: